

ОБЛІКОВА КАРТКА

об'єкта культурної спадщини

Палац Потоцьких

(найменування об'єкта)

Вид	тип	категорія обліку
Архітектури та містобудування	споруда	Пам'ятка місцевого значення

1. Дата утворення об'єкта:

1756 – 1762 роки

2. Місцезнаходження об'єкта:

Львівська область, 80102 м.Червоноград, вул.Пушкіна, 10

3. Охоронний № пам'ятки:

544 – М

4. Дати і №№ рішень, відповідно до яких об'єкт узятий на державний облік та визначено категорію пам'ятки:

Рішення виконавчого комітету Львівської обласної ради народних депутатів від 26.02.1980 року № 130

5. Функціональне використання:

сучасне використання	первісне призначення	інші (протягом часу існування об'єкта)
музей	палац	Школа, будинок піонерів, адміністративні приміщення

6. Стислий опис об'єкта:

Розташування	Палац розташований на східній околиці сучасного Червонограда, первісно – в історичному середмісті Христинополя. Домінує у ландшафтному розплануванні території.
Характеристика об'єкта	За функціональною типологією первісно – магнатська резиденція палацового типу, тепер – музей. Будинок прямокутний у плані, двоповерховий із одноповерховими боковими крилами. Розпланування коридорне, з центральним залом та двостороннім розташуванням приміщень. Обабіч центрального залу розміщені сходи. Наявні пивниці та горище. Загальна площа

	приміщень 2416,9 кв.м; об'єм будівлі – 29980 куб.м. Головний західний фасад центрального корпусу виділений ризалітом із закругленими наріжниками, портиком на чотирьох тосканських колонах, до портика ведуть парадні сходи. Фасад завершений аттиком і мансардним дахом із люкарною. Східний парковий фасад виділений центральним та двома наріжними ризалітами. Перший поверх центрального ризаліту членований трьома високими портефнетрами - виходами на терасу зі сходами до парку, декорований орнаментальним фризом. Стіни корпусів цегляні, тиньковані, декоровані пілястрами та дзеркалами, площинними підвіконними парапетами, завершені профільованими карнизами. Віконні та дверні прорізи обрамлені профільованими наличниками зі замковими каменями. Високі ламані дахи з люкарнами покриті бляхою. В інтер'єрі вестибюля влаштована колонада з восьми квадратних та чотирьох прямокутних у плані стовпів, облицьованих кам'яними плитами. Тут же розміщені кам'яні сходи з металевими перилами. Стіни у вестибюлі й на сходах облицьовані плитами ракушняка, у приміщеннях – побілені, по периметру оздоблені профільованим карнизом. Стеля у вестибюлі – кесонована, у приміщеннях – плоска, побілена. Архітектура палацу вирішена в бароковому стилі.
Наявність творів мистецтва	немає

7. Перелік складових (для комплексу (ансамблю), визначного місця):

Немає

8. Ступінь схоронності об'єкта:

Добрий, задовільний, незадовільний, аварійний	Будівля мурована з цегли, тинькована. Фундаменти цегляні з фрагментами бутового каменю. Конструкції – несучі поздовжні та поперечні стіни, перекриття приміщень – дерев'яні, балкові, перекриття пивниць – цегляні хрестові та циліндричні з розпалубками склепіння. Конструкції даху – дерев'яні. Ступінь капітальності – мурована споруда з невогнестійким перекриттям, технічний стан незадовільний, окремих елементів – аварійний. Акт техстану від 26.06.2006 року.
--	--

9. Наявність науково-проектної документації на об'єкт:

Найменування документації	Рік розроблення	Автор (організація)	Місце зберігання, інв. №
1. Палац Потоцьких у Червонограді, т.т. I- VI (попередні роботи, фотофіксація, архітектурні обміри, комплексні наукові обстеження, ескізний проект реставрації, робочі креслення архітектурно будівельної частини, кошториси)	1991-1992	АРМ-2 кер.Соболевський Є ГАП Габалевич В. Новаківська Г., Йосипів Р. УСНРПІ «Укрпроектреставрація» Львівська філія, м. Львів, пл.Соборна,3а	Архів інституту «Укрзахідпроектреставрація»
2. Кошторис на ремонтно – реставраційні роботи	2000	УСНРІ «Укрзахідпроектреставрація»	Архів інституту

3.Робочий проект на протиаварійні, ремонтно – реставраційні роботи. Кошториси	2004	Червоноградське архітектурно – планувальне бюро ГПП Адаменко М.	Львівський музей історії релігії, Червоноградська філія
---	------	--	---

10. До облікової картки додаються графічні матеріали та фотофіксація:

Найменування матеріалів	Кількість	Дата виконання	Виконавець
Викопіювання з генплану м.Червонограда	1	24.06.2006	ОП Львівське обласне проектно – виробниче архітектурно - планувальне бюро
Поверхові плани	3	11.12.1989	Червоноградське міжміське бюро технічної інвентаризації
Фото загального вигляду об'єкта	1	26.06. 2006	Г. Яремич

Облікову картку склав:

Посада та назва організації	Спеціальність, кваліфікаційний рівень	Прізвище, ініціали	Підпис	Дата складання
Архітектор ПП «Центр пам'яткоохороних досліджень»	архітектор	Гірняк М.Б.		Червень 2006

**Начальник відділу охорони культурної спадщини
Львівської облдержадміністрації**

В.Івановський

ПАСПОРТ

об'єкта культурної спадщини

Палац Потоцьких

(найменування об'єкта)

Вид	тип	категорія обліку
Архітектури та містобудування	споруда	Пам'ятка місцевого значення

1. Дата утворення об'єкта:

1756 – 1762 роки

2. Місцезнаходження об'єкта:

Львівська область, 80102 м.Червоноград, вул.Пушкіна,10

3. Охоронний № пам'ятки:

544 –М

4. Дати і №№ рішень, відповідно до яких об'єкт узятий на державний облік та визначено категорію пам'ятки:

Рішення виконавчого комітету Львівської обласної ради народних депутатів від 26.02.1980 року №130

5. Наявність охоронних дощок, охоронних знаків, інших інформаційних написів, позначок:

Інформаційна таблиця про режим роботи музею

6. Власник:

Обласна комунальна власність; балансоутримувач – Львівський музей історії релігії в особі директора Зоряни Білик

7. Користувачі:

- Червоноградська філія Львівського музею історії релігії в особі завідувачки Олени - Шовкової; м. Червоноград, вул. Пушкіна,10
- ТЗОВ «Кристинопіль –інформ» в особі директора Віри Палюшинської– орендар час-

тини підвальних приміщень пл.217,4 кв.м (бар «Кристинопіль»); м. Червоно град, вул..Пушкіна,10

8. Охоронний договір:

Охоронний договір від 18 липня 2006 року № 15 – АА з начальником відділу охорони культурної спадщини В.Івановським та завідувачкою Червоноградською філією Львівського музею історії релігії Оленою Шовковою

9. Функціональне використання:

сучасне	первісне	інші (протягом часу існування об'єкта)
музей	палац	Школа, будинок піонерів, адміністративні приміщення

10. Історичні дані про об'єкт:

Місто Червоноград до 1951 року називалося Кристинопіль. У 1692 році, збудувавши замок на північній околиці села Новий Двір, краківський воєвода, коронний гетьман Фелікс – Казимир Потоцький заснував нове місто. Воно досягло свого найбільшого розквіту за часу володіння київського воєводи Франца Салезія Потоцького (1700-1772), який на місці дідівського замку вибудував нову магнатську резиденцію.

Палац побудований у 1756 – 1762 роках за проектом французького архітектора П'єра Ріко де Тіреджелля.

За авторським проектом бароковий архітектурний ансамбль складався із двох дитинців, розділених в'їздовими брамами, численних господарських та службових будівель, надбрамного корпусу й споруди самого палацу, з'єднаних між собою двома крилами в замкнений шестикутний простір. Невідомо, чи в повному об'ємі був зреалізований весь проект. Про це можна говорити лише на підставі детальних натурних досліджень пам'ятки та її прилеглої території. За припущеннями дослідників, однозначно, збудований був власне сам палац, який зберігся до нашого часу. В ансамблі з палацом був запроектований і партерний парк у французькому стилі з цілою системою каналів, ставків, фонтанів і павільйонів.

З кінця ХУІІІ ст. резиденція переходила до різних власників, які часто змінювалися. З 1935 року зруйнований у час Першої світової війни палац з 11 моргами парку й прилеглими луками перейшов у володіння Сокальського повітового уряду. У 50-их – 80-их роках ХХ ст. використовувався як школа, Палац піонерів, адміністративні приміщення ВО «Укрзахідвугілля». З грудня 1989 року переданий на баланс Львівського музею історії релігії. Тут знаходиться Червоноградська філія музею (адміністративні, виставкові, фондові, реставраційні приміщення). Частина приміщень (півниці) південного крила займає молодіжний центр із дискотек «Кристинопіль».

11. Відомості про сучасний стан об'єкта:

Розташування об'єкта і його роль у навколишньому середовищі	Палац розташований на східній околиці сучасного Червонограда, первісно – в історичному середмісті Кристинополя. Домінує у ландшафтному розплануванні території. Весь об'єкт проглядається із південного сходу.
Ландшафт	Палац розташований на невисокому пагорбі заплави ріки Західного Бугу та його притоки – Солокії. Уздовж межових мурів із півночі й півдня ростуть листяні дерева.

Опис об'єкта	За функціональною типологією первісно – магнатська резиденція палацового типу, тепер – музей. Будинок прямокутний у плані, двоповерховий із одноповерховими боковими крилами. Розпланування коридорне, з центральним залом та двостороннім розташуванням приміщень. Обабіч центрального залу розміщені сходи. Наявні пивниці та горище. Загальна площа приміщень 2416,9 кв.м; об'єм будівлі – 29980 куб.м. Головний західний фасад центрального корпусу виділений ризалітом із закругленими наріжниками, портиком на чотирьох тосканських колонах, до портика ведуть парадні сходи. Фасад завершений аттиком і мансардним дахом із люкарною. Східний парковий фасад виділений центральним та двома наріжними ризалітами. Перший поверх центрального ризаліту членований трьома високими портефнетрами - виходами на терасу зі сходами до парку, декорований орнаментальним фризом. Стіни корпусів цегляні, тиньковані, декоровані пілястрами та дзеркалами, площинними підвіконними парапетами, завершені профільованими карнизами. Віконні та дверні прорізи обрамлені профільованими наличниками зі замковими каменями. Високі ламані дахи з люкарнами покриті бляхою. В інтер'єрі вестибюля влаштована колонада з восьми квадратних та чотирьох прямокутних у плані стовпів, облицьованих кам'яними плитами. Тут же розміщені кам'яні сходи з металевими перилами. Стіни у вестибюлі й на сходах облицьовані плитами ракушняка, у приміщеннях – побілені, по периметру оздоблені профільованим карнизом. Стеля у вестибюлі – кесонована, у приміщеннях – плоска, побілена. Архітектура палацу вирішена в бароковому стилі.
Перебудови, втрати й історичні нашарування	Після пожежі 1872 року перебудований палац, влаштовано перекриття зали, знищено опорядження інтер'єрів, над колонами портика влаштовано балкон із кованою балюстрадою. Наступна перебудова палацу відбулася на поч. XX ст. Тоді, за аналогом до палацу в Наролі, зведена в'їздова брама, що не збереглася. Знищений під час першої світової війни палац у міжвоєнний період не відбудовувався. На той час не залишилося жодних слідів від палацового парку. У 1982 -1989 роках проведений капітальний ремонт будинку: ремонт покрівлі, підлоги, стін, заповнень, інженерного обладнання, внутрішні й зовнішні облицювальні роботи, благоустрій. У вересні 1989 року пожежею знищено покрівлю та перекриття першого поверху лівого крила палацу. З 1995 року ведуться ремонтно - реставраційні роботи. У 2000 році завершено ремонт покрівлі.
Наявність творів мистецтва та їх опис	Немає
Опис території об'єкта	Територія не впорядкована, заросла травою й чагарниками, з півночі й півдня оточена цегляним муром хвилястої форми, зі сходу відгороджена металевою сіткою. Подвір'я частково заасфальтоване.
Загальна оцінка технічного стану об'єкта, дата і № акту технічного стану	Будівля мурована з цегли, тинькована. Фундаменти цегляні з фрагментами бутового каменю. Конструкції – несучі поздовжні та поперечні стіни, перекриття приміщень – дерев'яні, балкові, перекриття пивниць – цегляні хрестові та циліндричні з розпалубками склепіння. Конструкції даху – дерев'яні. Ступінь капітальності – мурована спо-

	руда з невогнестійким перекриттям, технічний стан незадовільний, окремих елементів – аварійний. Акт техстану від 26.06.2006 року.
Наявність інженерних мереж та інженерного обладнання	Наявне інженерне обладнання: парове опалення, водогін, каналізація, освітлення та електрична мережа
Дата і № довідки про майнову цінність об'єкта, найменування організації, яка провела оцінку, вартість в гривнях	Майнова цінність не визначена

12. Перелік складових (для комплексу (ансамблю), визначного місця):

--

13. Територія об'єкта:

Площа	0,613 га
Опис меж території об'єкта	Північна межа – вул.Пушкіна, з півдня – міська польова дорога, зі сходу – спортивний майданчик школи №4, зі заходу – школа №4

14. Оцінка антропологічної, археологічної, естетичної, етнографічної, історичної, мистецької, наукової чи художньої цінності об'єкта:

Якості об'єкта, завдяки яким він набуває культурної цінності як пам'ятка	Споруда палацу має історичну, архітектурно-стилеву та містобудівельну цінність як магнатська резиденція середини XVIII ст., цінний зразок палацової будівлі барокового стилю, пам'ятки архітектури місцевого значення. Сучасна музейна функція додає споруді науково – просвітньої вартості
--	---

15. Зони охорони пам'ятки:

Організація-розробник науково-проектної документації	Зона охорони пам'ятки не розроблена
Дата розроблення науково-проектної документації	
Дата і номер документа про затвердження науково-проектної документації	
Короткий опис меж зон охорони із зазначенням площі кожної зони	

16. Наявність науково-дослідної та науково-проектної документації на об'єкт:

Найменування документації	Рік розроблення	Автор (організація)	Місце зберігання, інв. №
1.Палац Потоцьких у червонограді, т.т.I-VI (попередні роботи, фотофіксація, архітектурні обміри, комплексні наукові обстеження, ескізний проект реставрації, робочі креслення архітектурно – будівельної частини, кошториси)	1991-1992	АРМ -2 кер.Соболевський Є ГАП Габалевич В. Новаківська Г., Йосипів Р. УСНРПІ «Укрпроектреставрація» Львівська філія, м.Львів, пл..Соборна,3а	Архів інституту «Укрзахідпроектреставрація»
2.Кошторис на ремонтно - реставраційні роботи	2000	УСНІ «Укрзахідпроектреставрація»	Архів інституту
3.Робочий проект на протиаварійні, ремонтно – реставраційні роботи. Кошториси	2004	Червоноградське архітектурно – планувальне бюро ГПІ Адаменко М.	Львівський музей історії релігії, Червоноградська філія

17. Дослідницькі й реставраційні роботи на об'єкті:

Найменування робіт	Рік проведення	Замовник	Виконавець	Підрядна організація
Ремонт і реставрація дахів палацу	1998-2000	Управління капітального будівництва облдержадміністрації м. Львів вул. Чайковського,17	Р.Йосипів, Г.Новаківська Інститут «Укрзахідпроектреставрація» м. Львів, пл.. Соборна,3а	ЗАТ «Львівреставрація»

18. Основні джерела відомостей про об'єкт:

Археологічні матеріали	
Іконографічні матеріали	Aftanazy R. Materiały do dziejów rezydencji, t.VI b, W.,1989, s.39 -44, il. 65 – 72 – загальний вигляд палацу в 1938 році; с.45 – 51, іл.73 – 85 – плани палацу за проектом П'єра Ріко де Тіреджеля; с.52, іл..86 – 87 – фрагменти вестибюля перед 1939 роком
Архівні матеріали	ЦДІА України у Києві, ф.49, оп.1, спр.2127, с.1 – 42 – інвентар палацу Потоцького 1775 року; ф.49, оп.2,спр.171, с.1 - 20
Бібліографічні матеріали	Історія міст і сіл Української РСР, Львівська область, К.1968, с.882 Дикий В. ПалацПотоцького. Історична довідка, машинопис. Архів інституту «Укрзахідпроектреставрація» Курдидик О. Палац Потоцького в Червонограді, Вісник інституту «Укрзахідпроектреставрація», ч.2 Л., 1994, с.69 – 70 Aftanazy R. Materiały do dziejów rezydencji, t.VI a, W.,1989, s. 50 – 66

	Czerniecki J. Maly krol na Rusi i jego stolica Krystynopol, K., 1939 Słownik geograficzny Królestwa Polskiego, t.IV, W/, 1883, s. 767
--	--

19. До паспорта додаються графічні матеріали та фотофіксація:

Найменування	Кіль- кість	Дата виконання	Виконавець
Генеральний план з позначенням зон охорони (викопіювання з генплану)	1	24.06.2006	ОП Львівське обласне проектно-виробниче архітектурно-планувальне бюро
Обміри:			
Поверхові плани	3	11.12.1989	Червоноградське міжміське бюро технічної інвентаризації
Креслення фасадів (у разі потреби)			
Розрізи			
Фотофіксація:			
Фото загального вигляду	6	26.06.2006	Г.Яремич
Фото фрагментів	9	26.06.2006	Г.Яремич
Фото деталей			
Фото інтер'єрів	10	26.06.2006	Г.Яремич
Інше			

Паспорт склав:

Посада та назва організації	Спеціальність, кваліфікаційний рівень	Прізвище, ініціали	Підпис	Дата складання
Архітектор ПП «Центр пам'яткоохорооних досліджень»	архітектор	Гірняк М.Б.		Червень 2006

**Начальник відділу охорони культурної спадщини
Львівської облдержадміністрації**

В.Івановський

1. Панорама південно – східної околиці міста

2. Флігель палацу. Вигляд із півдня

3. Палац. Східний парковий фасад

4. Центральна частина паркового фасаду палацу

5. Центральний ризаліт паркового фасаду з терас ними сходами

6. Ризаліт південного крила східного фасаду

7. Фрагмент південного прясла муру

8.Флігель палацу. Вигляд із півночі

9.Північне прясло муру

10. Головний західний фасад палацу

11. Флігель північного крила головного фасаду

12.Центральний ризаліт головного фасаду з портиком

13.Портик головного фасаду. Вигляд із півдня

14. Флігель південного крила головного фасаду

15.Огорожа подвір'я

16.Інтер'єр виставкового залу

17.Інтер'єр коридору другого поверху центрального крила

18.Стеля в приміщенні другого поверху центрального крила

19. Стіни в приміщенні північного крила палацу

20.Стеля в приміщенні північного крила палацу

21.Інтер'єр приміщення північного флігеля

22.Інтер'єр приміщення північного флігеля

23.Інтер'єр приміщення північного флігеля

24.Сходи до підвалу

25.Камера підвалу

ПЕРЕЛІК ФОТОГРАФІЙ

1. Панорама південно – східної околиці міста
2. Флігель палацу. Вигляд із півдня
3. Палац. Східний парковий фасад
4. Центральна частина паркового фасаду палацу
5. Центральний ризаліт паркового фасаду з терасними сходами
6. Ризаліт південного крила східного фасаду
7. Фрагмент південного прясла муру
8. Флігель палацу. Вигляд із півночі
9. Північне прясло муру
10. Головний західний фасад палацу
11. Флігель північного крила головного фасаду
12. Центральний ризаліт головного фасаду з портиком
13. Портик головного фасаду. Вигляд із півдня
14. Флігель південного крила головного фасаду
15. Огорожа подвір'я
16. Інтер'єр виставкового залу
17. Інтер'єр коридору другого поверху центрального крила
18. Стеля в приміщенні другого поверху центрального крила
19. Стіни в приміщенні північного крила палацу
20. Стеля в приміщенні північного крила палацу
21. Інтер'єр приміщення північного флігеля
22. Інтер'єр приміщення північного флігеля
23. Інтер'єр приміщення північного флігеля
24. Сходи до підвалу
25. Камера підвалу